

Koulutukset tiedonhankintaan lukio-opettajille

Tieto haltuun -hanke tarjoaa lukio-opettajille koulutuksia monipuoliseen ja tehokkaaseen tiedonhakuun. Lukio voi valita yhteisiä koulutuksia (kesto 20-60 min) ja opettaja voi varata ajan henkilökohtaiseen valmennukseen. Teeman voi valita ao. listasta ja sisällöt muokataan osallistujien toiveiden ja tason mukaan.

1. Googlen tehokäyttö ja internetin perusanasto

Google on internetin käytetyin hakukone, mutta mitä tiedät sen toiminnasta? Millaisin kriteerein Google hakee sivuja ja järjestää ne tuloslistalle? Millaisia keinoja Google tarjoaa haun parantamiseen? Entä tiesitkö, että Googlella löydät vain osan verkon tarjonnasta? Mikä siltä jää löytymättä ja kuinka ne sitten löytyvät? Samalla tutustutaan internetin perustermeihin.

- Toimintaperiaatteet ja verkon perusanasto
- Tarkennettu haku, esim. pdf-haku
- Haun rajaus ja hakuehdotukset
- Erikoishaut: Kuvahaku, News, Kääntäjä
- Lisäominaisuudet: iGoogle, syötteenlukija, GoogleDoc

2. Verkkokirjaston mahdollisuudet (Piki ja Toki)

Kuinka löydät etsimäsi verkkokirjaston viidakosta? Entä mitä muuta hyödyllistä sivut tarjoavat opettajalle?

- Hakuominaisuudet
- Oma hylly ja kirja-arviot
- Varaus & uusinta
- Muu tarjonta: Lukiolaisen verkkolähteet, ostetut tietokannat, lainavinkit

3. Uutiset ja uutisvirran kesytys

Sanomalehtiä ja niiden verkkoversioita hyödynnetään opetuksessa paljon -ja syystä. Mutta tiedätkö muuta kuin hs.fi:n ja Iltsikan sivut?

- Uutisarkistot ja digilehdet
- Digilehdet meiltä ja muualta: PressDisplay ja ePress
- Ulkomaiset uutiset kokoomasivuilla: Google News, EUFeeds
- Uutisvirta kuriin: RSS ja syötteenlukija

4. Artikkelit tiedonlähteiksi

Monista aiheista ei ole julkaistu kirjoja suomeksi eikä verkostakaan löydy lukiolaiselle sopivaa aineistoa. Tieteellisissä aikakausjulkaisuissa sekä sanoma- ja aikakauslehdissä sen sijaan on erinomaisia artikkeleja teemasta kuin teemasta. Mutta mistä näitä artikkeleja voi etsiä ja missä niitä voi lukea?

- Uutisarkistot
- Viitetietokannat: Arto ja kaupunginkirjaston tietokannat
- Lehtien haku verkosta ja kirjastoista

5. Avoimen lisenssin kuvat (max 20 min.)

Tekijänoikeudet rajoittavat kuvien käyttöä opetuksessa. Tässä kokonaisuudessa käydään läpi muutama yksinkertainen keino löytää kuvia opetuskäyttöön ja opiskelijoiden koulutöihin.

- Avoimen lisenssin kuvat ja CC-lisenssi
- Avoimen lisenssin kuvien haku (Wikimedia Commons, Google , Flickr jne.)
- Kuvasivustot yksittäisiin oppiaineisiin

6. Ainekohtaiset paketit

Tiedätkö, mitä kaikkea verkko tarjoaakaan omaan alaasi liittyen? Tässä pari oppiainetta esimerkkinä:

- Musiikki: Taidemusiikkia suoratoistona (Naxos, Petrucci ja Raita), musiikkitietoutta (Allmusic)
- Äidinkieli: Parhaat kirjablogit, klassikot verkossa, kirjallisuusportaalit (Kirjasampo, RisingShadow, Sivupiiri, Kirjavinkit), lukuyhteisöt (Goodreads)

Tiedustelut:

Heidi Eriksson